

vracet k zavádění věkově homogenních tříd pro děti ve věku 5–6 let, což nebylo záměrem legislativní úpravy.

Desetina navštívených spádových škol se podle výpovědi jejich ředitelů setkala s případy, kdy zákonný zástupce porušil povinnost přihlásit dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání (z toho v největší míře v Karlovarském, Ústeckém a Středočeském kraji). Vzhledem ke skutečnosti, že tyto situace byly pro školy zcela nové, postrádali ředitelé škol vodítko pro to, jak tyto případy řešit. Školy takové případy nejčastěji nahlásily zřizovateli, případně orgánu sociálně-právní ochrany dětí, nebo se snažily zákonného zástupce daných dětí kontaktovat samy. Z údajů MŠMT o míře účasti pětiletých dětí na předškolním vzdělávání však vyplývá, že situaci se ne vždy podařilo vyřešit a děti do předškolního vzdělávání nenastoupily.¹⁶

Česká školní inspekce se dále zabývala situací v mateřských školách, do kterých nově nastoupily pětileté děti. Část populačního ročníku nastupovala do předškolního vzdělávání v pěti letech i v minulosti, je proto potřeba předpokládat, že část nově nastoupivších pětiletých dětí by do předškolního vzdělávání vstoupila i bez zavedení povinného předškolního vzdělávání. Děti, které nově nastoupily do předškolního vzdělávání v pěti letech, byly zaznamenány přibližně v polovině navštívených mateřských škol. Z těchto škol uvedla necelá desetina (9,7 %), že se při přijímání dětí do povinného předškolního vzdělávání setkala s určitými problémy (např. ohledně spádovosti, s odvolacím řízením apod.). Šlo především o situace, kdy ředitel školy neobdržel seznamy dětí ze spádové oblasti – tyto případy byly následně řešeny ve spolupráci se zřizovatelem. Povinnost obecního úřadu obce, na jejímž území je školský obvod mateřské školy, poskytnout škole s dostatečným předstihem před termínem zápisu seznam dětí, kterých se povinné předškolní vzdělávání týká, je zakotvena v § 34 odst. 4 školského zákona. Seznam musí obsahovat jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte.

Nejčastěji byly tyto problémy zaznamenány v Královéhradeckém kraji. Důvodem nedostatečné spolupráce mezi MŠ a obcemi či městskými úřady mohla být i skutečnost, že některé obce dosud nestanovily spádový obvod pro předškolní vzdělávání dětí, které mají na území obce trvalé bydliště.¹⁷

3.2.2 Omlouvání absencí

Se zavedením povinnosti předškolního vzdělávání dětí je spojena povinnost dodržovat stanovený povinný rozsah vzdělávání a omlouvat absence dětí. Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti stanovuje školní řád každé školy.¹⁸ Omlouvání absencí dětí plnících povinné předškolní vzdělávání probíhalo v navštívených školách nejčastěji formou omluvných listů. Zápisu do omluvného listu často předcházela informace od zákonného zástupce (telefonicky, SMS zprávou, e-mailem nebo osobně). V mnoha mateřských školách byl omluvný list uložen u učitele/učitelky, případně v šatně (pokud však jsou omluvné listy v šatnách volně přístupné, není zajištěna ochrana osobních údajů podle § 13 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů), a byl vyplněn až po návratu dítěte do školy. V ojedinělém případě byla testována aplikace v mobilním telefonu.

Ředitel školy je oprávněn požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte. V převážné

16 Nepřihlášení dítěte nebo zanedbání péče o povinné předškolní vzdělávání je považováno za přestupek, za který hrozí až pětistíková pokuta. Přestupky projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností.

17 Působnost obce v oblasti předškolního vzdělávání upravuje § 179 školského zákona. Obec zajišťuje podmínky pro předškolní vzdělávání dětí tím, že zřídí mateřskou školu, nebo zajistí předškolní vzdělávání dětí v mateřské škole zřizované jinou obcí či svazkem obcí. Pokud je v obci jedna mateřská škola zřízená obcí, tvoří školský obvod území obce. Školské spádové obvody mateřských škol se stanovují obdobně jako u škol základních. Pokud je v obci více mateřských škol zřizovaných obcí, stanoví obec školské obvody závaznou vyhláškou. Je-li na území svazku obcí jedna mateřská škola nebo více mateřských škol zřízených svazkem obcí nebo dojde-li k dohodě několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více mateřských škol zřizovaných některou z těchto obcí, stanoví každá z dotčených obcí obecně závaznou vyhláškou příslušnou část školského obvodu.

18 Na problematiku omlouvání absencí reagovalo MŠMT v září 2017 – <http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/zpusob-omlouvani-deti-v-ms-urcuje-nadale-skolni-rad>.